大方广佛华严经

修慈分

（简体注音本）

仁慧草堂编制

说 明

根据《乾隆大藏经》大乘华严部，第 0090 部，唐于阗三藏法师提云般若等奉制译《大方广佛华严经修慈分》原藏影印本校对注音，句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二三年十二月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

Email：renhuicaotang@163.com

南無本師釋迦牟尼佛

● 起诵仪

诵经警文

1、未诵前，漱口，澡手。当净三业，若三业无亏，则百福俱集。三业者，身、口、意也。端身正坐，如对圣容，则身业净也。口无杂言，断诸嬉笑，则口业净也。意不散乱，屏息万缘，则意业净也。

2、未诵前，已诵后，俱要对圣像前合掌三礼。如无佛像，对经、对空礼拜亦可。

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò　fǎ jiè méngxūn　zhū fó hǎi huì xī yáowén　suí chù
炉香乍爇．法界蒙薰．诸佛海会悉遥闻．随处

jié xiángyún　chéng yì fāng yīn　zhū fó xiànquánshēn
结祥云．诚意方殷．诸佛现全身。

ná móxiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

（三遍）

ōng　xiū lì xiū lì　mó hē xiū lì　xiū xiū lì　sà pó hē
唵．修唎修唎．摩诃修唎．修修唎．萨婆诃。

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

（三遍）

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn

唵．娑嚩．婆嚩秫驮．娑嚩达摩娑嚩．婆嚩秫度憾。

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

（三遍）

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē

南無三满哆．母驮喃．唵度噜度噜．地尾．娑婆诃。

pǔ gòngyǎngzhēnyán

普供养真言

（三遍）

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ fá zǐ là hòng

唵．誐誐曩．三婆嚩．韈日啰斛。

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó

南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì

开经偈

（一遍）

wú shàngshènshēnwēimiào fǎ bǎiqiānwàn jié nánzāo yù

无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì

我今见闻得受持 愿解如来真实义

dà fāngguǎng fó huā yán jing xiū cí fēn

大方广佛华严经修慈分

táng yú tiánsānzàng fǎ shī tí yún bō rě děngfèng zhì yì

唐于阗三藏法师提云般若等奉制译[1]

rú shì wǒ wén

如是我闻：

yī shí fó zài wángshè chéng jiù fēngshānzhōng yǔ wú liàng dà

一时，佛在王舍城鹫峰山中，与无量大

pú sà zhòng jù mí lè pú sà mó hē sà ér wéishàngshǒu

菩萨众俱，弥勒菩萨摩诃萨而为上首。

ěr shí dōngfāngyǒu shí yì fàntiān jiē zhù cí xīn lái yì fó

尔时，东方有十亿梵天，皆住慈心，来诣佛

suǒ dǐng lǐ fó zú yǐ zhòngmiàogòng gòngyǎng yú fó gòngyǎng

所，顶礼佛足，以众妙供[2]供养于佛。供养

bì yǐ gè zì zuò yú zhòng fú suǒshēng lián huā zhī zuò gōng jìng zūn

毕已，各自坐于众福所生莲华之座，恭敬尊

zhòng zhānyǎng rú lái nán xī běi fāng sì wéishàng xià zhū lái

重，瞻仰如来。南西北方，四维上下，诸来

fàntiān jiē yì rú shì

梵天，皆亦如是。

ěr shí zhū fàntiānzhòng zài yú fó suǒ gè yǐ cí mù dì xiāng

尔时，诸梵天众在于佛所，各以慈目，递相

zhān gù fù gòngtóng shí shū yán dì shì mí lè pú sà

瞻顾，复共同时舒颜谛视弥勒菩萨。

shí mí lè pú sà mó hē sà jí cóngzuò qǐ piāntǎnyòujiān

时，弥勒菩萨摩诃萨即从座起，偏袒右肩，

cháng guì hé zhǎng bó fó yán dà dé shì zūn yī qiè zhì zhě yú

长跪合掌，白佛言：“大德世尊！一切智者于

zhū fǎ xìngnéngzhèng jué liǎo biàn zhī zhòngshēngshàn è zhī yè fán yú

诸法性能正觉了，遍知众生善恶之业，凡愚

yóu cǐ shēng sǐ wǎng lái shànnéng kāi wù sānshèng zhī dào jí yǐ sān

由此生死往来。善能开悟三乘之道及以三

[1] 丽本：唐于阗三藏提云般若等奉 制译

[2] 丽本：妙供；永乐北藏本及龙藏本：妙；校勘：妙供

shèngtóng guī yī shèng yī qiè zhòngshēnggēnxìngchā bié jí yú fán nǎo
乘同归一乘。一切众生根性差别及于烦恼

chán gài zhī zhōngyǒu rú lái zhǒng pǔ jiē míngjiàn wú yǒumiù shī
缠盖之中有如来种，普皆明见，无有谬失。

yòu zhī zhū fǎ jiē xī shì kōng rú mèng rú huàn rú yángyànděng
又知诸法皆悉是空，如梦如幻，如阳焰等，

wú yǒujiān shí ér dà bēi wú jìn yǐ shànfāngbiànlìng zhū fán fū jiàn fó
无有坚实；而大悲无尽，以善方便令诸凡夫见佛

sè shēnwēimiào zhī xiàng fó shēnzhě bō rě bō luó mì zhī suǒ chéng
色身微妙之相。佛身者，般若波罗蜜之所成

jiù zì ránzhēn shí chángzhù bú biàn yóu rú xū kōng ruòyǒuzhòng
就，自然真实，常住不变，犹如虚空。若有众

shēng qín xiū fú huì bù suí xīn shí chí wù yú jìng fēi rú kě lù yú
生勤修福慧，不随心识驰骛于境，非如渴鹿于

kuàng yě zhōngzhuī qiú yángyàn yǐ zhī wéishuǐ rú shì zhī rén zé dé jiàn
旷野中追求阳焰以之为水；如是之人，则得见

fó héngwénshuō fǎ yì néng yī jiào rú lǐ xiū xíng shì zūn
佛，恒闻说法，亦能依教，如理修行。世尊！

wǒ jīn yù yú rú lái yīng zhèngděng jué shǎoyǒu suǒwèn wéiyuàn
我今欲于如来、应、正等觉少有所问，唯愿

cí āi wèi wǒ xuānshuō shì zūn pú sà yún hé yú ē nòuduō luó sān
慈哀，为我宣说。世尊！菩萨云何于阿耨多罗三

miǎosān pú tí shǎoyònggōng lì ān lè wú juàn ér néng sù zhèng
藐三菩提，少用功力，安乐无倦，而能速证

guǎng dà fó fǎ pú sà yún hé zài shēng sǐ zhōng bú shòu wú liàng
广大佛法？菩萨云何在生死中不受无量

zhòng kǔ bī pò yú zhū fó fǎ sù dé yuánmǎn
众苦逼迫，于诸佛法速得圆满？”

ěr shí shì zūngào mí lè pú sà mó hē sà yán shàn zāi
尔时，世尊告弥勒菩萨摩诃萨言：“善哉！

mí lè rǔ yú wǒ suǒ chángyǒu suǒwèn jīn suǒwèn yì zuì shùn wǒ xīn
弥勒，汝于我所常有所问，今所问义最顺我心。

rǔ jīn āi mǐn zhū tiān jí rén yī qiè shì jiān wú liàngzhòngshēng duōsuǒ
汝今哀愍诸天及人、一切世间无量众生，多所

lì yì duōsuǒ ān lè gù néngwèn wǒ rú shì zhī yì wú dāngwèi
利益，多所安乐，故能问我如是之义。吾当为

rǔ fēn bié yǎnshuō lìng zhū pú sà bù jīng qín kǔ ér néng sù jí zhèng
汝分别演说，令诸菩萨不经勤苦，而能速疾证

fó pú tí
佛菩提。

fó zǐ ruò yǒuzhòngshēngwèi qiú pú tí ér xiū zhūhèng
“佛子，若有众生为求菩提而修诸行，

yuànchángānlè zhě yīng xiū cí xīn yǐ zì tiáo fú rú shì xiū xí
愿常安乐者，应修慈心，以自调伏。如是修习，

yú niànniànzhōng cháng jù xiū xíng liù bō luó mì sù néngdài jí zhū
于念念中，常具修行六波罗蜜，速能逮及诸

rěn zhī dì sù dé yuánmǎn wú shàngzhèngjué jù zú shí lì sì
忍之地，速得圆满无上正觉，具足十力、四

wú suǒwèi shí bā bú gòng fǎ sān shí èr xiàng bā shí zhǒnghǎo zuì
无所畏、十八不共法、三十二相、八十种好最

shànggōng dé zhuāngyán qí shēn jìn yú wèi lái chángzhù ān lè
上功德庄严其身，尽于未来，常住安乐，

yì néngchúmiè yī qiè zhòngshēng wú shǐ yǐ lái zhū yè zhòngzhàng
亦能除灭一切众生无始已来诸业重障。

fó zǐ ruò zhū pú sà xiū xí cí xīn yīng zài kòngxián jì jìng
“佛子，若诸菩萨修习慈心，应在空闲寂静

zhī chù yǐ qīngjìng xìn shè zhū xīn fǎ guānchá qí shēnshàng xià zhī jié
之处，以清净信摄诸心法，观察其身上下支节

jiē wēichén jù dì shuǐ huǒ fēng hé hé suǒchéng fù yīng sī wéi
皆微尘聚地、水、火、风和合所成。复应思惟：

jí bǐ yī yī wēichén zhī nèi jiē yǒu xū kōng shì zhū xū kōng
‘即彼一一微尘之内，皆有虚空，是诸虚空，

mò bù xī yǐ róngshòuwéixiàng yòuyīngxiǎngniàn bǐ zhū wēichénqīng
莫不悉以容受为相。’又应想念彼诸微尘清

jìngmíngchè wài rú liú lí nèi rú zǐ jīn zhuāngyánmiàohǎo róu
净明彻，外如琉璃，内如紫金，庄严妙好，柔

ruǎnfēn fù fù yīngguānchá yī qiè shì jiè suǒyǒuzhòngshēng yī yī
软芬馥。复应观察一切世界所有众生，一一

zhòngshēngsuǒyǒu zhī jié yī yī zhī jié suǒyǒuwēichén jiē yì rú shì
众生所有支节，一一支节所有微尘，皆亦如是。

ruò zhū pú sà yú zì tā shēn yī qiè zhòngshēng zuò yú rú shì jué dìng
若诸菩萨，于自他身一切众生，作于如是决定

jiě yǐ fù yīngxiǎngniàn zì shēnwēichén yī yī chénzhōng jiē yǒu
解已，复应想念自身微尘，一一尘中，皆有

fó guó qí zhōnggōngdiàn liú lí suǒchéng bái yín wéimén huáng
佛国；其中宫殿，琉璃所成，白银为门，黄

jīn wéi zhù guǎng bó chóng lì guāngyǐngdòngchè bǎotángjiàn liè
金为柱，广博崇丽，光影洞彻，宝堂间列，

bǎoqiángwéi rào bǎo gé bǎo lóu chùchù fēn bù qí zhōng gè yǒu zhū tiān
宝墙围绕，宝阁宝楼处处分布；其中各有诸天

bǎochuáng chóng yīn qǐ rù fū zhì qí shàng fù yǒu wú liàngshàng
宝床，重茵绮褥，敷置其上；复有无量上

hǎoyuányuàn wéi rào zhuāngyán qí yuányuànzhōng jiē yǒu yù chí
好园苑，围绕庄严；其园苑中，皆有浴池，

xī yǐ qī bǎo ér wéi dī àn huáng jīn lán shǔn sì miànzhōu zā qīng
悉以七宝而为堤岸，黄金栏楯四面周匝，清

quáncháng liú yǐn zhù qí zhōng xiāngmò wéi ní jīn shā jiàn cuò bā
泉长流引注其中，香末为泥，金沙间错，八

gōng dé shuǐ mí mǎnchéngjìng bō tóu mó huā yōu bō luó huā jū wù
功德水弥满澄净；波头摩华、优钵罗华、拘物

tóu huā fēn[3] tuó lì huā hàndàn kāi fū zhōu bù qí shàng qí chí
头华、芬[3]陀利华、菡萏开敷，周布其上；其池

sì biān duō zhū bǎo shù zhēnzhū wéihuā guāng sè zī róng qí guǒ
四边，多诸宝树，真珠为华，光色滋荣；其果

chéngshú xiāngwèi jù zú yú zhū shù xià zhì tiānbǎozuò yī yī
成熟，香味具足；于诸树下，置天宝座；一一

zuòqián bǎo qì háng liè gān lù měi shí mò bù chōngmǎn fù yīng
座前，宝器行列，甘露美食，莫不充满。复应

xiǎngniàn rú shì yī qiè zhū fó guó tǔ qīnggàn liú lí yǐ wéi qí dì
想念，如是一切诸佛国土，青绀琉璃以为其地，

zhòngmiào qī bǎo qǐ cuòzhuāngyán shì zhū tǔ zhōng suǒyǒuwēichén
众妙七宝绮错庄严；是诸土中，所有微尘，

qīngjìng xì miào rú tiānshàngbǎo qí guānghuǎngyào rú shèngmíng rì
清净细妙如天上宝，其光晃曜如盛明日，

qí sè měihǎo rú yán fú tán jīn xiāng qì fēn yūn rú wū luó qié zhān tán
其色美好如阎浮檀金，香气氛氳如乌罗伽栴檀，

zhì xìngróu ruǎn rú jiā zhānyán yī chùzhuó yú shēnnéngshēngyuè lè
质性柔软如迦旃延衣，触著于身能生悦乐。’

zuò shì guān yǐ jí yīngxiǎngniàncóng cǐ dōngfāng yī qiè shì
“作是观已，即应想念从此东方一切世

jiè suǒyǒuzhòngshēng jiē lái rù wǒ zhū fó guó tǔ gōngdiàn zhī zhōng
界所有众生，皆来入我诸佛国土宫殿之中；

[3] 丽本：分；永乐北藏本及龙藏本：芬

nán xī běi fāng sì wéi shàng xià bǐ zhū shì jiè suǒ yǒu zhòng shēng jiē
南西北方，四维上下，彼诸世界所有众生皆
yì rú shì yòu yīng xiǎng niàn rú shì liù dào yī qiè zhòng shēng jiē tóng
亦如是。又应想念如是六道一切众生，皆同
wēi yí sè xiàng xiāng sì qí shēn róu ruǎn cháng yǒu xiāng qì zhàng
威仪，色相相似，其身柔软常有香气，丈
fū zhī xiàng jù zú zhuāng yán lí zhū kǔ nǎo shòu tiān kuài lè
夫之相，具足庄严，离诸苦恼，受天快乐。
shì zhū zhòng shēng ruò xū yī fú zhuāng yán zhī jù jí shí wǎng yì jié
是诸众生，若须衣服庄严之具，即时往诣劫
bō shù xià suí qí suǒ xū yìng niàn ér dé zhǒng zhǒng zhòng jù yǐ
波树下，随其所须，应念而得，种种众具以
wéi yán hǎo pì rú tā huà zì zài zhī tiān fù yǒu xiāng fēng cóng bā fāng
为严好，譬如他化自在之天。复有香风从八方
lái qí fēng chù shēn lìng xīn shì yuè yǒu zhū yuè qì wú rén fǔ jī
来，其风触身，令心适悦，有诸乐器，无人抚击，
suí fēng huí dòng chū miào yīn shēng shì zhū zhòng shēng huò zài gōng diàn
随风回动，出妙音声。是诸众生或在宫殿、
huò yóu yuán yuàn huò yǒu shí yú zhū tiān měi shí huò zhí bǎo qì ér yǐn
或游园苑、或有食于诸天美食、或执宝器而饮
gān lù huò yǒu zuò yú lián huā zhī tái shēn pèi yīng luò liǎng biān chuí xià
甘露，或有坐于莲华之台，身佩璎珞两边垂下，
cái bǎo chōng mǎn zhòng jù bèi zú suí qí suǒ hào zhǒng zhǒng huān
财宝充满，众具备足，随其所好，种种欢
yú miàn mù xī yí shēn xīn yuè yì tǐ cháng wú bìng shèng nián
娱，面目熙怡，身心悦怿，体常无病，盛年
hǎo sè bù lǎo bù sǐ gōng dé shì lì jiē tóng yī lèi wú yǒu wéi
好色，不老不死，功德势力，皆同一类，无有为
rén zhī suǒ shǐ zhě xī néng cuī miè yín nù yú chī dāng zhèng pú tí
人之所使者，悉能摧灭淫怒愚痴，当证菩提，
jiū jìng ān lè
究竟安乐。’

fó zǐ shì xiū cí zhě ruò zài rú shì zhòng shēng zhī zhōng
“佛子，是修慈者，若在如是众生之中，
jiàn yī zhòng shēng yú jǐ yǒu wéi xīn yuán yú cǐ bù shēng ài niàn
见一众生于己有违，心缘于此，不生爱念，
zé yīng yǐ zhì huì shēn zì guān chá wǒ wǎng shì zhōng dìng yú cǐ rén
则应以智慧深自观察：‘我往世中，定于此人，

zuòzhòng yè zhàng yǐ shì yīn gù huán yú jīn rì zhàng wǒ pú tí
作 重 业 障，以是因故，还 于今日，障 我菩提。

wǒ ruò yú cǐ rén bù shēnghuān xǐ zé yú yú yī qiè zhòngshēng zhī
我若于此人，不 生 欢喜，则于余一切 众 生 之

chù jiē yì bú yīng ér zuòráo yì hé yǐ gù yǐ wú shǐ shí lái zài
处，皆亦不应而作饶益。何以故？以无始时来在

shēng sǐ zhōng wú yī zhòngshēng fēi yú guò qù céng hài wǒ zhě ruò yú
生 死 中，无一 众 生 非于过去 曾 害我者。若于

cǐ zhòngshēng bù shēnglián mǐn yú yú yī qiè dāng yì fù rán
此 众 生，不 生 怜愍，于余一切，当 亦复然。

wǒ jīn pǔ yú yī qiè zhòngshēng jiē xíngráo yì shì gù yú cǐ jué dāng
我今普于一切 众 生，皆行饶益，是故于此决 当

cí niàn fù yīng sī wéi chēn huì yīn yuánnéng lìng zhòngshēngduò yú
慈念。’复应思惟：‘瞋 恚因 缘 能 令 众 生 堕于

dì yù ruò huáiyuàn jié hòu bì shēng zài dú shé zhī zhōng ruò wǒ lái
地狱，若怀 怨 结，后必 生 在毒蛇之 中 。若我来

shì shòu sī bàozhě dānglìng bǐ rén shēnkuài qí yì gù yīngshě lí suǒ
世受斯报者，当令彼人深 快其意，故应舍离所

yǒu chēn huì yuàn jié zhī xīn wǒ ruò duōchēn jí yuàn jié zhě shí fāng
有 瞋 恚 怨 结之心。我若多 瞋 及 怨 结者，十方

xiàn zài zhū fó shì zūn jiē yīngjiàn wǒ dāngzuò shì niàn yún hé cǐ rén
现在诸佛世尊，皆应见我 当 作是念：“云何此人

yù qiú pú tí ér shēngchēn huì jí yǐ yuàn jié cǐ yú chī rén yǐ
欲求菩提，而 生 瞋 恚及以 怨 结？此愚痴人以

chēnhèn gù yú zì zhū kǔ bù néng jiě tuō hé yóunéng jiù yī qiè zhòng
瞋 恨故，于自诸苦不 能 解脱，何由 能 救一切 众

shēng duōchēnzhòngshēng zài zài shēngzhōng suǒshòu zhī shēn è dú
生？”多 瞋 众 生 在在 生 中，所受之身恶毒

chōngmǎn gù yīng xiū xí cí mǐn zhī xīn yǒngyuǎn lí yú chēn huì yuàn
充 满，故应修习慈愍之心，永 远离于瞋 恚 怨

jié píngděngpíngděng lì yì ān lè yī qiè zhòngshēng
结，平 等 平 等，利益安乐一切 众 生 。’

ruò rú shì sī wéi lí chēn jié yǐ cì yīngxiǎngniàn shí
“若如是思惟，离 瞋 结已，次应 想 念：‘十

fāngzhū fó yǔ zhū pú sà shēngwén dà zhòng jù lái rù wǒ zhū fó guó
方诸佛与诸菩萨 声 闻大 众，俱来入我诸佛国

tǔ gōngdiàn zhī zhōng shì zhū rú lái shēnliàng dà xiǎoguò rén yī bèi jù
土 宫 殿之 中，是诸如来身 量大小过人一倍，具

zhū xiànghǎo duānzhèngxiāng jié yǐ tiān yī fú zhuāngyán qí shēn
诸相好，端正香洁，以天衣服庄严其身，

gè gè zuò yú qiān yè lián huā shī zǐ zhī zuò yī yī wú liàngzhòng suǒ wéi
各各坐于千叶莲华师子之座，一一无量众所围

rào fù yǐ bǎo gài xuánzhòngbǎo fān zhǒngzhǒngyīng luò zhōu zā chuí
绕，覆以宝盖，悬众宝幡，种种璎珞周匝垂

bù yǒutiānyuè qì bù gǔ zì míng qí yīn hé yǎ wénzhě xǐ yuè
布，有天乐器不鼓自鸣，其音和雅，闻者喜悦，

xiāngfēng xú dòng chuīzhū bǎo shù chuáng fān gài wǎng yīng luò
香风徐动，吹诸宝树、幢幡、盖网、璎珞

děng wù chūmiào yīn shēng gē zàn rú lái zhǒngzhǒnggōng dé huáng jīn
等物，出妙音声歌赞如来种种功德；黄金

wéi qì qī bǎozhuāngyán qí qì guāngmíng yóu rú rì yuè suǒ
为器，七宝庄严；其器光明，犹如日月；所

yǒuxiāng qì rú jiān hēi zhān tán gān lù mǎnzhōng ér yǐ gòngyǎng
有香气，如坚黑栴檀；甘露满中，而以供养

zhū fó pú sà jí shēngwénzhòng qí zhū pú sà ē luó hànděng
诸佛、菩萨及声闻众；其诸菩萨、阿罗汉等，

jiē yú rú lái zuì shàng fǎ zhōng yóu xì kuài lè fù yīngxiǎngniàn
皆于如来最上法中，游戏快乐。’复应想念：

yī qiè zhòngshēng jiē yú zhū fó zuòqián ér zuò fó wèiyǎnshuō xiū
‘一切众生皆于诸佛座前而坐，佛为演说修

cí zhī xíng rú wǒ jīn shí zhī suǒ xiū xí yán yīn měimiào yuè kě qí
慈之行，如我今时之所修习，言音美妙，悦可其

xīn lìng zhū zhòngshēnghuò zuì shàng lè pì rú yǒu rén dé gān lù
心，令诸众生获最上乐。譬如有人，得甘露

jiāng ér yǐ xǐ mù xī chú láo kǔ xíngshén xiū chàng cǐ yì rú
浆，而以洗沐，息除劳苦，形神休畅；此亦如

shì yǐ fǎ zhān xīn miè zhū fán nǎo shēn xīn jì jìng yǒng dé ān
是，以法沾心，灭诸烦恼，身心寂静，永得安

lè
乐。’

fù yīngxiǎngniàn rú shì yī qiè bǎochuáng fān gài yī fú
“复应想念如是一切宝幢、幡盖、衣服

děng wù suǒyǒu wēi chén guāngmínglǎngyào chūguò yú rì róu
等物，所有微尘，光明朗曜，出过于日；柔

ruǎn xì huá rú chùtiānshēn suǒ chū zhī xiāng rú niú tóu zhān tán
软细滑，如触天身；所出之香，如牛头栴檀；

qí sè qīngjìng rú pí liú lí bǎo yī qiè wù xiàng jiē yú zhōngxiàn
其色清净，如毘琉璃宝；一切物像，皆于中现。

yòuyīngxiǎngniàn bǐ zhū rú lái yī yī rú lái shēn zhī wēichén róuruǎn
又应想念彼诸如来，一一如来身之微尘，柔软

guāng sè zhuǎn jiā shūshèng bǐ qiánwēichén yú bǎiqiānbèi fù
光色，转加殊胜，比前微尘，踰百千倍。复

yīngguānchá wǒ suǒ sī niàn yī qiè zhòngshēng xìngkōng wú wǒ rú mèng
应观察我所思念一切众生，性空无我，如梦

rú huàn rú yángyàn rú xuàn yì yī qiè zhū fó yì fù rú shì
如幻，如阳焰，如眩翳[4]；一切诸佛亦复如是，

zì xìng jiē kōng běn wú yǒu wǒ fán fū wú zhì yú bǐ wàng zhí
自性皆空，本无有我。凡夫无智，于彼妄执，

yǒu wǒ zì xìng shì gù bù néng jiě tuōshēng sǐ fù yīngguānchá yī qiè
有我自性，是故不能解脱生死。复应观察一切

zhū fǎ tǐ xiàngwēi xì jiē xī kōng jì fán fū zhī rén yǐ zì fēn bié
诸法体相微细，皆悉空寂；凡夫之人以自分别，

shēngzhū jìng jiè zì fēn bié zhōng huán zì xì fù nǎi zhì wèiliǎo xīn
生诸境界，自分别中，还自系缚，乃至未了心

zhī zì xìng qí ěr xǔ shí rú zài mèngzhōng wàngzhuózhū jìng
之自性，齐尔许时，如在梦中，妄著诸境。

fù yīngguānchá yī qiè sān jiè jiē xī shì kōng kōng bú ài kōng wǒ jīn
复应观察一切三界皆悉是空，空不碍空，我今

cí xīn yóuwéi xiá xiǎo yòuyīng sī niàn rú yī qiè zhòngshēng jí yǐ zhū
慈心，犹为狭小。又应思念如一切众生及以诸

fó xìngkōng wú wǒ dāng zhī wǒ shēn yì fù rú shì yī qiè guó tǔ
佛，性空无我，当知我身亦复如是，一切国土

yì wéixiǎngniàn
亦唯想念。

zuò shì jiě yǐ fù yīngguānchá bǐ zhū suǒyǒu yī qiè wēichén
“作是解已，复应观察彼诸所有一切微尘，

yī yī chénzhōng jiē yǒusān shì zhū fó guó tǔ shì zhūguó tǔ zuì
一一尘中，皆有三世诸佛国土。是诸国土，最

jí qīngjìng chāoguò yú qiánsuǒyǒu fó guó sān shì zhū fó sān shì
极清净，超过于前所有佛国，三世诸佛、三世

zhòngshēng jí yǐ sān shì zhuāngyán zhī shì jiē xī jù zú sān shì jié shù
众生及以三世庄严之事皆悉具足。三世劫数

[4] 丽本：瞖；永乐北藏本及龙藏本：翳

rù yú yī niàn yī yī niànzhōng sān shì zhū fó zuò yī qiè chù pǔ
入于一念，一一念中，三世诸佛坐一切处，普
xiàn yī qiè zhòngshēng zhī qián huò rù chándìng huòshuōmiào fǎ huò
现一切众生之前，或入禅定、或说妙法、或
cānměi shí huò yǐn gān lù yī yī fó qián sān shì pú sà jí ē luó
飡美食、或饮甘露。一一佛前，三世菩萨及阿罗
hànwéi rào ér zuò sān shì kuài lè chōngmǎn qí shēn yì zì jiànshēn zài
汉围绕而坐，三世快乐充满其身；亦自见身在
zhū fó suǒ shòu yú rú shì sān shì ān lè fù yīngxiǎngniàn yī yī niàn
诸佛所，受于如是三世安乐。复应想念一一念
zhōng wǒ sān shì shēn gè chí wú liàngshànghǎogòng jù ér yǐ gòngyǎng
中，我三世身各持无量上好供具，而以供养
yī qiè zhū fó pú sà shēngwén jí yǐ shì yǔ zhòngshēng zhī lèi
一切诸佛、菩萨、声闻及以施与众生之类。
yú yī yī niàn cóng qí shēnchūzhǒngzhǒngxiāngyún yúnzhōng fù yǒu
于一一念，从其身出种种香云，云中复有
wú liàngbǎo gài zhuāngyán qǐ shì mí fù yī qiè zhū fó rú lái pú
无量宝盖，庄严绮饰，弥覆一切诸佛如来、菩
sà shēngwén jí yǐ liù qù zhòngshēng zhī shàng qí yún fù yù tiān zhī
萨、声闻及以六趣众生之上。其云复雨天之
gān lù jí jiān hēi niú tóu zhān tán xiāng mò màn tuó luó huā mó hē màn
甘露及坚黑牛头栴檀香末，曼陀罗华、摩诃曼
tuó luó huā bō tóu mó huā jū wù tóu huā fēn tuó lì huā miàoxiāng
陀罗华、波头摩华、拘物头华、芬陀利华、妙香
huā miào yì huā jiē cóngkōngzhōng bīn fēn ér zhuì diànguāng yǐn yào
华、妙意华皆从空中缤纷而坠；电光引[5]曜，
rú rì shū jǐng léi yīn zhèndòng wénzhě yuè yù yī qiè zhū fó
如日舒景，雷音震动，闻者悦豫；一切诸佛、
pú sà shēngwén jí zhūzhòngshēng ruò xíngruò zhù ruò zuòruò wò
菩萨、声闻及诸众生，若行若住，若坐若卧，
sì wēi yí zhōng qí shēnhéngshòu zuì shàng ān lè
四威仪中，其身恒受最上安乐。’

fó zǐ pì rú bǐ qiū rù biànchùdìng yú yī qiè wù
“佛子，譬如比丘，入遍处定，于一切物，
jiē zuò dì jiě shuǐ huǒ fēng jiě yǐ rú shì jiě shè chí qí xīn
皆作地解，水、火、风解；以如是解，摄持其心；

[5] 丽本：烈；永乐北藏本及龙藏本：引

xiū cí zhī rén yì fù rú shì yǐ cí shèng jiě zhuāngyán shè chí fù yīng
修慈之人亦复如是，以慈 胜 解 庄 严摄持。复应
sī wéi wǒ jīn suǒ yǔ zhòngshēng ān lè dànwéi shì xiǎng rú huàn
思惟：‘我今所与 众 生 安乐，但唯是 想，如 幻
rú huà pì rú huàn shī zuò suǒhuàn shì wǒ yì rú shì yǔ zhū zhòng
如化；譬如 幻 师作所 幻 事，我亦如是与诸 众
shēngzhǒngzhǒng ān lè yòu rú huàn wù wú yǒu zì xìng yī qiè zhòng
生 种 种 安乐。又如 幻 物无有自性，一切 众
shēng yì fù rú shì běn lái wú yǒu wǒ wǒ suǒxìng yòu rú kě lù yú
生 亦复如是，本来无有我、我所性。又如渴鹿于
yángyànzhōng wàngshēngshuǐxiǎng qín kǔ bēnzhú wǒ xīn xíng cí
阳焰 中，妄 生 水 想，勤苦奔逐；我心行慈，
dāng zhī yì ěr yòu rú yángyàn shuǐ bù kě dé yī qiè zhū fǎ yì
当 知亦尔。又如 阳焰，水不可得；一切诸法亦
fù rú shì wú yǒu wǒ xìng yòu rú mèngzhōngjiànzhǒngzhǒng wù mèng
复如是，无有我性。又如 梦 中 见 种 种 物，梦
xīn fēn bié wèiwéi shí shì jí zhì jué shí liǎo wú suǒ zài yīng zhī zhū
心分别谓为实事，及至觉时，了无所在；应知诸
fǎ jiē yì fù rán rú yì mù zhě yú jìngkōng[6] zhōng jiànzhǒngzhǒng wù
法皆亦复然。如瞽目者于净空[6] 中，见 种 种 物
wèi zhī wéiyǒu qí rénhòu dé ē qié tuóyào zhì yǎn yì jìn suǒjiàn
谓之为有，其人后得阿伽陀药，治眼瞽尽，所见
zhī wù xī jiē suí miè rú shì zhòngshēng yǐ yǒushēnjiàn jí biānjiàn gù
之物悉皆随灭；如是 众 生 以有身见及边见故
ér yǒu wǒ xiǎng ruò dé zhì huì yàomiè chú cǐ jiàn suǒyǒu wǒ xiǎng yì
而有我 想，若得智慧药灭除此见，所有我 想 亦
suí zhǐ xī shì gù wǒ yīng rú shì xiū cí rú cóngmèng jué lí wǒ
随止息，是故我应如是修慈，如 从 梦 觉，离我、
wǒ suǒ。’
我所。’

fó zǐ dāng zhī cǐ xiū cí zhě nǎi zhì wèinéng lí yú fēn bié
“佛子 当 知，此修慈者乃至未 能 离于分别，
wèinéng bù qǐ wǒ wǒ suǒjiàn cháng dé liù zhǒng fàn tiān zhī fú ruò
未 能 不起我、我所见，常 得六 种 梵天之福。若
shě fēn bié lí wǒ wǒ suǒ cǐ zé míngwéiguǎng dà zhī cí xiān
舍分别，离我、我所，此则名为 广 大之慈，先

[6] 丽本：空；永乐北藏本及龙藏本：室；校勘：空

shì yǐ lái suǒyǒu zuì zhàng jiē dé chúmiè bù jiǔ dāngzhèng wú shàng
世已来所有罪障，皆得除灭，不久当证无上
pú tí
菩提。

fó zǐ yī qiè pú sà jiē yīng rú shì xiū xí cí xīn rǔ yǐ
“佛子，一切菩萨皆应如是修习慈心，汝以
xiū cí míngwéi cí zhě
修慈名为慈者。

fó zǐ ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén yǒu dé wén cǐ xiū
“佛子，若善男子、善女人，有得闻此修
cí jīng zhě zé néngxiāomiè wú shǐ shí lái zhū è yè zhàng lí zhòng
慈经者，则能销灭无始时来诸恶业障，离众
bìng è wéi yī qiè rén zhī suǒ ài jìng yú qí zhōngjiān huò zhì lín
病厄，为一切人之所爱敬，于其中间，或至临
zhōng bì dé fèngjiàn shí fāngzhū fó jí yǔ shòu ē nòuduō luó sānmiǎo
终，必得奉见十方诸佛及与授阿耨多罗三藐
sān pú tí jì huò dé sānmèi huò dé fǎ rěn huò dé rù yú tuó luó
三菩提记，或得三昧，或得法忍，或得入于陀罗
ní mén qí xīn ān wěn wú yǒu sǐ wèi yǒng lí yī qiè zhū è dào
尼门，其心安隐，无有死畏，永离一切诸恶道
kǔ bì shēngqīngjìng jí lè fó guó fó zǐ pì rú yǒurén yú
苦，必生清净极乐佛国。佛子，譬如有人，于
sān jiè zhōngchéngmǎn qī bǎo rì yǐ sān shí fèng shī rú lái jìn
三界中盛满七宝，日以三时，奉施如来，尽
yú yī jié qí rén gōng dé yīng zhī yì ěr hé kuàngyǒunéng xiū xí
于一劫；其人功德，应知亦尔，何况有能修习
zhī zhě jiǎ shǐ wú liàngzhū fó rú lái yú yī jié zhōngshuō qí gōng
之者？假使无量诸佛如来，于一劫中说其功
dé yóu bù néng jìn
德，犹不能尽。”

fó shuō cǐ jīng yǐ mí lè pú sà mó hē sà jí shí fāngguó tǔ
佛说此经已，弥勒菩萨摩诃萨及十方国土
zhū lái fànzhòng jiē dà huān xǐ xìn shòufèngxíng
诸来梵众，皆大欢喜，信受奉行。

大方广佛华严经修慈分

● 结诵仪

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù
南無喝啰怛那 哆啰夜耶 佉啰佉啰 俱住俱住.

mó là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō
摩啰摩啰. 虎啰. 吽. 贺贺. 苏怛拏. 吽. 泼

mò ná suō pó hē
抹拏. 娑婆诃。

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán

补阙圆满真言

（三遍）

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵. 呼嚧呼嚧. 社曳穆契. 莎诃。

pǔ huíxiàngzhēnyán

普回向真言

（三遍）

ōng suō mó là suō mó là mí mónǎng sà hā là mó hē zán
唵. 娑摩啰. 娑摩啰. 弥摩 曩. 萨哈啰. 摩诃咱

hā là hòng
哈啰 吽。

bá yī qiè yè zhànggēnběn dé shēngjìng tǔ tuó luó ní

拔一切业 障 根本得 生 净土陀罗尼

（三遍）

ná mó ē mí duō pó yè duō tuō qié duō yè duō dì yè tuō

南無阿弥多婆夜。哆他伽跢夜。哆地夜他。

ē mí lì dū pó pí ē mí lì duō xī dān pó pí ē mí lì

阿弥唎。都婆毗。阿弥唎哆。悉耽婆毗。阿弥唎

duō pí jiā lán dì ē mí lì duō pí jiā lán duō qié mí nì

哆。毗迦兰帝。阿弥唎哆。毗迦兰哆。伽弥膩。

qié qié nuó zhǐ duō jiā lì suō pó hē

伽伽那。枳多迦隶。娑婆诃。

（不思议神力传云．若欲受持咒法．嚼杨枝．澡豆．漱口．然香．于佛像前胡跪合掌。日夜六时．各诵三七遍。即灭四重．五逆．十恶。谤方等罪．悉得灭除。现世所求皆得。不为恶鬼神所惑乱。若数满二十万遍．即感得菩提牙生。若至三十万遍．即面见阿弥陀佛。拔一切业障根本得生净土神咒云．若有善男子善女人能诵此咒者．阿弥陀佛常住其顶日夜拥护．无令怨家而得其便．现世常得安隐．临命终时．任运往生。）

zàn fó jì

赞佛偈

（一遍）

ē mí tuó fó shēn jīn sè　xiànghǎoguāngmíng wú děng lún

阿弥陀佛身金色　相好光明无等伦

bái háo wǎn zhuǎn wǔ xū mí　gàn mù chéng qīng sì dà hǎi

白毫宛转五须弥　绀目澄清四大海

guāngzhōnghuà fó wú shù yì　huà pú sà zhòng yì wú biān

光中化佛无数亿　化菩萨众亦无边

sì shí bā yuàn dù zhòngshēng　jiǔ pǐn xián lìng dēng bǐ àn

四十八愿度众生　九品咸令登彼岸

ná mó xī fāng jí lè shì jiè dà cí dà bēi ē mí tuó fó

南無西方极乐世界大慈大悲阿弥陀佛

（一称）

ná mó ē mí tuó fó

南無阿弥陀佛（千称或数百称）

ē mí tuó fó

阿弥陀佛（千称或数百称）

ná móguān shì yīn pú sà

南無观世音菩萨（三称三拜）

ná mó dà shì zhì pú sà

南無大势至菩萨（三称三拜）

ná móqīngjìng dà hǎi zhòng pú sà

南無清净大海众菩萨（三称三拜）

cí yúnchànzhǔjìng tǔ wén

慈云忏主净土文

（一遍）

yī xīn guī mìng　　jí lè shì jiè　　ē mí tuó fó　　yuàn yǐ jìng
一心皈命．极乐世界．阿弥陀佛。愿以净
guāngzhào wǒ　cí shì shè wǒ　wǒ jīn zhèngniàn　chēng rú lái míng　wèi
光照我．慈誓摄我。我今正念．称如来名．为
pú tí dào　qiú shēngjìng tǔ　fó xī běn shì　ruòyǒuzhòngshēng　yù
菩提道．求生净土。佛昔本誓．若有众生．欲
shēng wǒ guó　zhì xīn xìn yào　nǎi zhì shí niàn　ruò bù shēngzhě　bù
生我国．至心信乐．乃至十念．若不生者．不
qǔ zhèng jué　yǐ cǐ niàn fó yīn yuán　dé rù rú lái dà shì hǎi
取正觉。以此念佛因缘．得入如来大誓海
zhōng　chéng fó cí lì　zhòng zuì xiāomiè　shàngēnzēngzhǎng　ruò
中．承佛慈力．众罪消灭．善根增长。若
lín mìngzhōng　zì zhī shí zhì　shēn wú bìng kǔ　xīn bù tān liàn　yì
临命终．自知时至．身无病苦．心不贪恋．意
bù diāndǎo　rú rù chándìng　fó jí shèngzhòng　shǒu zhí jīn tái lái
不颠倒．如入禅定。佛及圣众．手执金台来
yíng jiē wǒ　yú yī niànqǐng　shēng jí lè guó　huā kāi jiàn fó　jí
迎接我。于一念顷．生极乐国。华开见佛．即
wén fó shèng　dùn kāi fó huì　guǎng dù zhòngshēng　mǎn pú tí yuàn
闻佛乘．顿开佛慧。广渡众生．满菩提愿。
shí fāngsān shì yī qiè fó　yī qiè pú sà mó hē sà　mó hē bō
十方三世一切佛．一切菩萨摩诃萨．摩诃般
rě bō luó mì
若波罗蜜。

huíxiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé　　zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德　庄严佛净土

shàngbào sì chóng ēn　　xià jì sān tú kǔ
上报四重恩　下济三途苦

ruò yǒu jiàn wén zhě　　xī fā pú tí xīn
若有见闻者　悉发菩提心

jìn cǐ yī bào shēn　　tóngshēng jí lè guó
尽此一报身　同生极乐国

sān guī yī
三皈依

（一遍）

zì guī yī fó　dāngyuànzhòngshēng　tǐ jiě dà dào　fā wú
自皈依佛．当愿众生．体解大道．发无

shàng xīn　zì guī yī fǎ　dāngyuànzhòngshēng　shēn rù jīngzàng　zhì
上心。自皈依法．当愿众生．深入经藏．智

huì rú hǎi　zì guī yī sēng　dāng yuàn zhòng shēng　tǒng lǐ dà
慧如海。自皈依僧．当愿众生．统理大

zhòng　yī qiè wú ài　hé nánshèngzhòng
众．一切无碍。和南圣众。

（发愿文．回向偈．当对佛跪念。念毕．起身三礼而退。）

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂

www.renhuicaotang.com

